

[Domov](#) > ... > [Vaše Pravice](#) > [Žrtve Kaznivih Dejanj](#) > [Pravice Žrtev – Po Državah](#) > 1 - Moje pravice kot žrtve kaznivega dejanja

1 - Moje pravice kot žrtve kaznivega dejanja

Katere informacije bom pridobil od organov po storitvi kaznivega dejanja, vendar pred njegovo prijavo (tj. policija, državni tožilec)?

Policija in državni tožilec vas morata obvestiti o:

- vaši pravici do odškodnine od osumljenca ali nadomestila od države;
- dejstvu, da mora državni tožilec, če to zahtevate, običajno pripraviti in predstaviti vaš odškodninski zahtevek na sodišču;
- določbah o prepovedi približevanja, svetovanju oškodovancu in osebni pomoči;
- načinu vložitve vloge za pravno pomoč in svetovanje;
- možnostih in pogojih za mediacijo;
- organih in organizacijah, ki ponujajo podporo in pomoč;
- kontaktnih podatkih, potrebnih za pridobitev informacij o vaši zadevi;
- nadaljnjih postopkih in vlogi, ki jo boste imeli v njih;
- vaši pravici do tolmačenja in prevajanja;
- vaši pravici do povrnitve stroškov;
- dejstvu, da predhodna preiskava ni bila začeta ali je bila opuščena;
- tem, na koga nasloviti morebitne pritožbe v zvezi z obravnavanjem vaše zadeve;
- tem, ali so bili začeti pravni postopki ali ne;
- tem, ali je osumljena ali pridržana oseba pobegnila.

Upoštevajte, da se navedene informacije zagotovijo po prijavi kaznivega dejanja policiji. Vendar si seveda lahko, preden kaznivo dejanje prijavite policiji, informacije ogledate na, na primer, spletišču organa za odškodnine in podporo žrtvam kaznivih dejanj (Brottsoffermyndighet).

Ne živim v državi EU, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno (državljeni EU in nedržavljeni EU). Kako so zaščitene moje pravice?

Če ste tuji državljan in ste žrtev kaznivega dejanja na Švedskem, imate pravico do enakih informacij kot švedski državljan (glej zgoraj). Imate tudi pravico do storitev tolmačenja in prevajanja, če ne govorite švedščine.

Če ste bili žrtev kaznivega dejanja v drugi državi, vas morajo organi v zadevni državi obvestiti o vaših pravicah. Tukaj si lahko preberete več o pravicah v drugih državah članicah EU.

Če prijavim kaznivo dejanje, katere informacije bom prejel?

Policija in državni tožilec vas morata obvestiti o:

- vaši pravici do odškodnine od osumljenca ali nadomestila od države;
- dejstvu, da mora državni tožilec, če to zahtevate, običajno pripraviti in predstaviti vaš odškodninski zahtevek na sodišču;
- določbah o prepovedi približevanja, svetovanju oškodovancu in osebni pomoči;
- načinu vložitve vloge za pravno pomoč in svetovanje;
- možnostih in pogojih za mediacijo;
- organih in organizacijah, ki ponujajo podporo in pomoč;

- kontaktnih podatkih, potrebnih za pridobitev informacij o vaši zadevi;
- nadaljnjih postopkih in vlogi, ki jo boste imeli v njih;
- vaši pravici do tolmačenja in prevajanja;
- vaši pravici do povrnitve stroškov;
- dejstvu, da predhodna preiskava ni bila začeta ali je bila opuščena;
- tem, na koga nasloviti morebitne pritožbe v zvezi z obravnavanjem vaše zadeve;
- tem, ali so bili začeti pravni postopki ali ne;
- tem, ali je osumljena ali pridržana oseba pobegnila.

Ali sem upravičen do brezplačnega tolmačenja ali prevajanja (ko se obrnem na policijo ali druge organe ali med preiskavo in sojenjem)?

Imate tudi pravico do storitev tolmačenja in prevajanja, če ne govorite švedščine.

Kako organi zagotavljajo, da jih bom razumel in da me bodo oni razumeli (če sem otrok ali invalid)?

Pravico do uporabe storitev tolmača imate, če ste invalid, kar pomeni, da ste gluhi, naglušni ali imate motnje govora.

Organ za odškodnine in podporo žrtvam kaznivih dejanj (Brottsoffermyndigheten) je pripravil informativno gradivo, posebej namenjeno otrokom. Za podrobnosti o vaših pravicah v primeru kaznivega dejanja obiščite <https://www.jagvillveta.se/>.

Policija zagotavlja tudi informacije posebej za otroke:

<https://polisen.se/Utsatt-for-brott/Olika-typer-av-brott/Barn-och-ungdomar/>.

Službe za podporo žrtvam

Kdo zagotavlja podporo žrtvam?

Kot žrtev kaznivega dejanja lahko pridobite podporo številnih neprofitnih združenj in organizacij. Tudi socialne službe v vaši občini morajo po zakonu zagotavljati, da žrtve kaznivih dejanj in njihove družine prejmejo podporo in pomoč.

Ali me bo policija samodejno usmerila na službe za podporo žrtvam?

Ko prijavite kaznivo dejanje, vas policija obvesti o organih in organizacijah, ki ponujajo podporo in pomoč. Z vašim soglasjem bo policija v nekaterih primerih tudi posredovala vaše kontaktne podatke, na primer pristojnim osebam na telefonski številki za pomoč žrtvam, ki bodo nato stopile v stik z vami. Z organizacijo, ki zagotavlja podporo, lahko stopite v stik tudi sami.

Kako je zaščitena moja zasebnost?

Če zahtevate podporo socialnih služb, se bo vaša zadeva obravnavala zaupno. Ljudje, ki svoj čas namenjajo delu za prostovoljno organizacijo, ki podpira žrtve kaznivih dejanj, so zapriseženi k molčečnosti. Pri vzpostavitvi stika s tako organizacijo lahko ostanete tudi anonimni.

Ali moram pred uporabo podpore žrtvam kaznivo dejanje prijaviti?

Ne, ni vam treba prijaviti kaznivega dejanja.

Moja osebna zaščita, če sem v nevarnosti

Katere vrste zaščite so na voljo?

Žrtvam kaznivih dejanj je na voljo več vrst zaščite:

- Prepoved približevanja

Prepoved približevanja (kontaktförbud) je namenjena preprečevanju situacij, ki bi bile lahko nevarne za žrtve. Prepoved približevanja je bila uvedena in se uporablja večinoma za zaščito žensk pred grožnjami in nadlegovanjem nekdanjega zakonca ali partnerja, vendar se lahko odredi tudi za zaščito otrok in drugih ranljivih oseb. Prepoved približevanja pomeni, da je osebi, ki vam grozi in vas nadleguje, prepovedano, da vas obišče ali kakor koli drugače stopi v stik z vami, na primer prek pisma, besedilnega sporočila ali telefona ali prek prijateljev. Mogoče jo je tudi razširiti na prepoved približevanja vašemu domu, delovnemu mestu ali drugemu kraju, na katerem se pogosto zadržujete.

Prepoved približevanja lahko zajema tudi nekoga, ki živi z osebo, ki ji grozijo. Za odreditev take prepovedi približevanja, katere cilje je odpraviti vir groženj za skupni dom, mora obstajati veliko tveganje kaznivega dejanja zoper življenje, zdravje, svobodo ali varnost partnerja.

O prepovedi približevanja odloča državni tožilec. Če tožilec ne odredi take prepovedi, lahko zaprosite, da se zadeva predloži okrožnemu sodišču (tingsrätt). Vsakomur, ki ne upošteva take prepovedi, se lahko naloži denarna kazen ali zaporna kazen do enega leta.

- Varna hiša

Ženske in otroci, ki so žrtve nasilja v družini, se morajo morda za nekaj časa izseliti iz svojega doma. Varne hiše zagotavljajo občine in zatočišča za ženske. Za več informacij se obrnite na socialne službe v vaši občini ali lokalni center za ženske.

- Varovani osebni podatki

Če morate zaradi groženj ali drugih oblik nadlegovanja svoj naslov ohraniti tajen, lahko imate kodo, ki se vnese v register prebivalstva za posebno preverjanje zaupnosti (sekretessmarkering). Koda se vnese tudi v druge javne registre, kot je register vozil in voznških dovoljenj. Razvrstitev se običajno pregleda vsako leto.

Osebni podatki se lahko varujejo tudi tako, da oseba, ki ji grozijo in se je preselila ali se namerava preseliti, ostane vpisana v registru prebivalstva na svojem starem naslovu (kvarskrivning). Na svojem starem naslovu lahko ostanete registrirani največ tri leta po preselitvi.

Zahtevke za varstvo osebnih podatkov v obliki tajnega kodiranja in uporabe starega naslova je treba predložiti lokalnemu davčnemu uradu, pri katerem ste registrirani. Pri pogovoru s pristojnimi organi je treba navesti, da imate varovane osebne podatke. Prav tako morate biti zelo previdni pri stikih z organizacijami, podjetji in drugimi.

- Sprememba imena

Drug način za povečanje varstva bi lahko bila sprememba imena. Uporabljate lahko priimek staršev, pri čemer morate o tem obvestiti švedski davčni urad (Skatteverket). Za uporabo katerega koli drugega priimka je potrebno dovoljenje švedskega urada za patente in prijave (Patent- och registreringsverket).

- Varnostni paket

Za nekatere ljudi je grožnja tako resna, da je morda treba uporabiti „varnostni paket“. Paket vsebuje mobilni telefon in alarmni sistem ter si ga je mogoče izposoditi pri lokalnem policijskem organu na podlagi posebnega pregleda.

- Fiktivni osebni podatki

Če obstaja nevarnost hudega kaznivega dejanja zoper vaše življenje, zdravje ali svobodo ali če se zdi, da drugi varnostni ukrepi ne zagotavljajo zadostne zaščite, se vam lahko dovoli uporaba fiktivnih (tj. izmišljenih) osebnih podatkov. Zahtevke za uporabo fiktivnih osebnih podatkov je treba predložiti policiji.

- Program za zaščito prič

V izjemnih primerih, kadar drugi ukrepi niso učinkoviti, se lahko osebe, ki jim grozijo in bi lahko vplivale na izid sodnega postopka, vključijo v poseben program za zaščito prič, ki ga izvaja policija.

Kdo mi lahko zagotovi zaščito?

Glede na vrsto zaščite lahko o zaščiti odločajo različne organizacije. Glej oddelek zgoraj.

Ali bo izvedena ocena, če obstaja tveganje, da mi bo storilec kaznivega dejanja povzročil nadaljnjo škodo?

Za določitev vaše potrebe po posebnih zaščitnih ukrepih med policijskimi preiskavami in sodnimi postopki mora policija čim prej izvesti individualno oceno varnosti. Pri tem se upoštevajo resnost kaznivega dejanja in vaše osebne okoliščine. Če ste mlajši od 18 let, se bo vedno štelo, da potrebujete posebno zaščito.

Socialne službe pogosto uporabljajo tudi posebne metode ocenjevanja za proučitev tveganja ponovne izpostavljenosti nasilju storilca, s katerim živite.

Ali bo izvedena ocena, če obstaja tveganje, da mi bo kazenskoopravni sistem povzročil nadaljnjo škodo (med preiskavo in sojenjem)?

Za določitev vaše potrebe po posebnih zaščitnih ukrepih med policijskimi preiskavami in sodnimi postopki mora policija čim prej izvesti individualno oceno varnosti. Pri tem se upoštevajo resnost kaznivega dejanja in vaše osebne okoliščine. Če ste mlajši od 18 let, se bo vedno štelo, da potrebujete posebno zaščito.

Kakšna zaščita je na voljo za posebno ranljive osebe?

Najbolj daljnosežni zaščitni ukrepi v primeru resnega kaznivega dejanja so fiktivni osebni podatki in program za zaščito prič (glej zgoraj).

Sem mladoletna oseba – ali imam posebne pravice?

Socialne službe so odgovorne za zagotavljanje, da otrok, ki je žrtev kaznivega dejanja, in njegovi sorodniki prejmejo pomoč in podporo, ki ju potrebujejo. Poleg tega socialne službe ne bi smele pozabiti, da je otrok, ki je bil priča nasilju ali drugi zlorabi sorodnika, prav tako žrtev kaznivega dejanja, ter bi morale zagotoviti, da tak otrok prejme pomoč in podporo, ki ju potrebuje.

Moj družinski član je umrl zaradi kaznivega dejanja – kakšne so moje pravice?

Socialne službe so odgovorne tudi za zagotavljanje podpore sorodnikom, kadar je družinski član žrtev kaznivega dejanja. Obstajajo tudi neprofitna združenja, namenjena zagotavljanju podpore sorodnikom v primeru smrti družinskega člana zaradi kaznivega dejanja.

Moj družinski član je bil žrtev kaznivega dejanja – kakšne so moje pravice?

Socialne službe so odgovorne tudi za zagotavljanje podpore sorodnikom, kadar je družinski član žrtev kaznivega dejanja. Številni zgoraj opisani zaščitni ukrepi se lahko uporabljajo tudi za vas, če imate sorodnika, ki je žrtev kaznivega dejanja. Veliko neprofitnih organizacij ponuja tudi podporo sorodnikom.

Ali mi je zagotovljen dostop do mediacije? Kakšni so pogoji? Ali bom v času mediacije na varnem?

Mediacija pomeni, da se žrtev in storilec srečata, da bi z nepristranskim mediatorjem razpravljala o tistem, kar se je zgodilo. Če je storilec mlajši od 21 let, mora mediacijo zagotoviti občina.

Pogoj za mediacijo je, da mora biti kaznivo dejanje priznано. Obe strani morata biti tudi pripravljene sodelovati. Mediacija lahko vodi do dogovora, na primer o vedenju strani pri prihodnjih medsebojnih srečanjih, s čimer žrtev dobi določeno zagotovilo.

Mogoči so tudi dogovori o finančnem nadomestilu za škodo, vendar lahko vodijo do težav, zlasti kadar to vključuje

več storilcev, visoke zneske ali telesne poškodbe. V primeru kakršnih koli vprašanj o takih dogovorih se obrnite na organ za odškodnine in podporo žrtvam kaznivih dejanj (Brottsoffermyndigheten). Če sklenete dogovor o finančnem nadomestilu, lahko izgubite pravico do nadomestila žrtvam kaznivih dejanj.

Imenovani mediator (ki mora biti usposobljen, pošten in nepristranski) je odgovoren za zagotavljanje, da mediacija poteka varno.

Kje lahko najdem zakonodajo, ki določa moje pravice?

Seznam pomembnih aktov in predpisov je na voljo na [spletišču organa za odškodnine in podporo žrtvam kaznivih dejanj \(Brottsoffermyndigheten\)](#).

■ Zadnja posodobitev: 15/07/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.